

12 iulie 2016,

Chișinău

Comisia Europeană prezintă reformele politicilor pentru modernizarea sistemului de cercetare și inovație din Republica Moldova

Comisia Europeană a prezentat astăzi recomandările privind politicile cheie pentru susținerea modernizării sectoarelor știință și inovare din Republica Moldova.

Este pentru prima dată când o țară asociată cu UE utilizează în mod voluntar [Facilitatea de Susținere de Politici Horizon 2020](#), un instrument care oferă guvernelor susținere practică în identificarea, implementarea și evaluarea reformelor necesare pentru consolidarea calității sistemelor de cercetare și inovare din țările respective.

Carlos Moedas, Comisarul European pentru Cercetare, Știință și Inovare a afirmat: "*Sunt mândru de faptul că Facilitatea de Susținere de Politici Horizon 2020 a fost solicitată de Moldova pentru susținerea eforturilor sale de a transforma țara într-o țară bazată pe cunoștințe. Recomandările din raport reprezintă pași importanți spre reforme inteligente, care vor duce la consolidarea ecosistemului de cercetare și inovare din Moldova*".

Evaluarea inter pares a avut loc în perioada noiembrie 2015 - aprilie 2016, la solicitarea Academiei de Științe din Moldova, și a fost realizată de către un panel de experți independenți la nivel înalt (Polonia, Grecia, Austria, România și Olanda) și înalți oficiali din partea guvernelor UE (Austria, Estonia). Autoritățile naționale din Republica Moldova au demonstrat un puternic angajament politic în cadrul acestui exercițiu.

Raportul prezintă mesaje cu privire la politicile cheie și recomandări operaționale privind susținerea modernizării sistemului de cercetare și inovare din țară. Acestea au fost prezentate în cadrul unui eveniment public organizat de către Academia de Științe din Moldova la care au participat reprezentanți ai instituțiilor de cercetare și inovare din Moldova, ai industriei și actori implicați din comunitate. Dezbaterile cu privire la constatările principale ale evaluării inter pares au fost urmate de un schimb de opinii cu privire la viziunea asupra reformelor din structurile de știință și inovare din țară.

Raportul evaluării inter pares prezintă șapte mesaje de politici adresate autoritățile din Moldova:

- **Introducerea politicii de cercetare și inovare în strategia economică generală a țării.** Consolidarea sinergiilor dintre strategia de cercetare și inovare din Moldova și ambițiile socio-economice ale țării. Acestea nu pot fi realizate fără reforme ambițioase ale sistemului național de cercetare și inovare, stabilirea fermă și hotărâtă a priorităților și implicarea continuă a actorilor cheie pentru a înlesni însușirea acestor reforme.
- **Ameliorarea guvernării sistemului de cercetare și inovare prin consolidarea responsabilității politice pentru cercetare și inovare prin responsabilitate ministerială dedicată.** Panelul nu a fost convins de valoarea adăugată a Consiliului inter-ministerial pentru cercetare și inovare anunțat de către guvern.
- **Fondarea unei Agenții de implementare independente, transparente și răspunzătoare pentru cercetare și inovare** care să concentreze și să aloce finanțarea disponibilă pentru cercetare și inovare în baza standardelor internaționale. Combinarea răspunderii ministeriale pentru elaborarea politicilor în domeniul cercetare și inovare cu o agenție independentă care să gestioneze fondurile de cercetare și inovare va permite Academiei de Științe din Moldova să se concentreze pe rolul său de entitate de cercetare superioară în țară.
- **Redresarea cercetării și a sistemului de educație din Moldova,** în care universitățile se concentrează mai mult pe „predare” și institutele de „cercetare”. Circulația cunoștințelor și a resurselor umane din sistemul public din țară este în prezent mult mai esențială decât anterior. Stimularea cooperării între universități (acolo unde studiază tânără generație) și institutele de cercetare (cu angajați care îmbătrânesc) ar trebui să reprezinte catalizatorul acestor reforme.
- **Securizarea capacității de cercetare și inovare a Moldovei** prin asigurarea întreținerii și consolidarea capitalului fizic, intelectual și uman al instituțiilor de cercetare. În schimb, trebuie introduse procedurile de evaluare sistematică a organizațiilor publice de cercetare și a instituțiilor din învățământul superior pentru ca în mod progresiv să se inter-conecteze finanțarea publică a domeniului cercetare și inovare la performanța pe termen mediu, astfel recompensând cercetarea de calitate. Suplimentar, finanțarea competitivă alocată cercetării și inovării trebuie să fie consolidată pentru a stimula competiția.
- **Întreprinderea de acțiuni ferme pentru consolidarea oportunităților de angajare și finanțare, a condițiilor de lucru și a perspectivelor profesionale pentru cercetători,** inclusiv a tinerilor talente în cercetare. Practicile de recrutare deschise și bazate pe merite, precum și programele de doctorat structurate și de calitate sunt esențiale în procesul de modernizare a sistemului. Salariile, în special cele pentru pozițiile de intrare, trebuie revizuite și realizările științifice trebuie recompensate.
- **Revizuirea de urgență a condițiilor cadrului pentru inovare prin aplicarea unui set coerent de măsuri de politici** pentru a crea și stimula un mediu propice de implicare a sectorului privat în activitățile de cercetare și inovare, inclusiv a instrumentelor non-financiare (un cadru legal propice dezvoltării și transferului de cunoștințe, oportunităților favorabile

finanțării proiectelor riscante) și o finanțare publică crescută pentru influențarea activităților de cercetare și inovare în sectorul privat. În acest context, panelul consideră că bariera administrativă artificială existentă privind acreditarea necesară pentru alocarea fondurilor pentru cercetare și inovare sectorului de afaceri trebuie abolită.

Raportul descrie și raționamentul pentru fiecare dintre mesaje și discută detaliat cele 24 recomandări operaționale propuse de către panel, clasificate pe domenii tematice. După cum a fost menționat de către panel, este responsabilitatea țării de a asigura o continuitate pentru evaluarea inter pares și pentru implementarea recomandărilor acestuia.

Context:

[Facilitatea de Susținere de Politici Horizon 2020](#) oferă expertiză și susținere operațională pentru proiectarea, implementarea și evaluarea reformelor structurale a sistemelor naționale de cercetare și inovare prin intermediul unei game vaste de servicii: evaluări inter pares, susținerea reformelor specifice de politici și exerciții mutuale de învățare bazate pe proiecte pentru consolidarea practicii de luare a deciziilor de politici. Aceasta este finanțată în cadrul programului [Horizon 2020](#), programul UE pentru cercetare și inovare.

Pentru mai multe informații:

- [Horizon 2020](#)
- [Horizon 2020 Policy Support Facility](#)